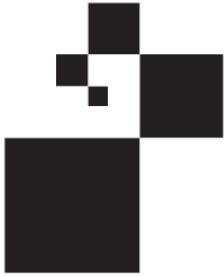

dr. Damjan Korošec

Spolnost in kazensko pravo

Od prazgodovine do t. i. modernega spolnega
kazenskega prava

Ljubljana 2008

VSEBINA

1	UVOD	11
1.1	O spolnem kazenskem pravu	11
1.2	O vsebini	14
1.2.1	<i>Zgradba, tehnika in nekaj opozoril glede neolepšane spolnosti</i>	14
1.2.2	<i>Je taka knjiga sploh potrebna?</i>	19
1.2.3	<i>Komu je knjiga namenjena in kakšen je njen cilj?</i>	21
1.2.4	<i>Raziskovalne metode</i>	22
2	KRATEK ZGODOVINSKI PREGLED RAZMERJA MED SPOLNOSTJO IN KAZENSKIM PRAVOM	27
2.1	Najstarejši pravni viri	28
2.2	Rimsko pravo	32
2.3	Srednji vek	38
2.4	Zakonsko spolno kazensko pravo na prostoru Slovenije do uveljavitve prava jugoslovanske države	43
2.5	Spolno kazensko pravo jugoslovanskih držav	51
2.5.1	<i>Pred II. svetovno vojno</i>	51
2.5.2	<i>Med II. svetovno vojno in po njej</i>	59
2.6	Spolno kazensko pravo Slovenije kot federativne enote Jugoslavije	67
2.7	Nacionalsocializem in spolnost	77
2.8	Spolno kazensko pravo v nemško govorečih državah po II. svetovni vojni	86
2.8.1	<i>Zvezna republika Nemčija (t. i. Zahodna Nemčija)</i>	86

2.8.2	<i>Nemška demokratična republika (t. i. Vzhodna Nemčija)</i>	92
2.8.3	<i>Avstrija</i>	97
2.8.4	<i>Švica</i>	99
3	GLAVNI PROBLEMSKI SKLOPI SODOBNEGA SPOLNEGA KAZENSKEGA PRAVA	105
3.1	O poglobitnih kazenskopravnih dobrinah spolnih kaznivih dejanj	105
3.1.1	<i>O naslovih poglavij, ki združujejo spolna kazniva dejanja v kazenskih zakonih</i>	109
3.1.2	<i>O spolni samoodločbi</i>	113
3.2	Splošno o pomenu pojma spolno ravnanje	116
3.3	Spolno prisiljenje in posilstvo	128
3.3.1	<i>O razvoju razmerja med inkriminacijami spolnega prisiljenja in posilstva</i>	128
3.3.1.1	<i>Starejši razvoj</i>	128
3.3.1.2	<i>Novejši razvoj</i>	129
3.3.2	<i>Tri glavne oblike razmerja med spolnim prisiljenjem in posilstvom v sodobnem spolnem kazenskem pravu</i>	131
3.3.2.1	<i>Posilstvo kot poseben primer («Regelbeispiel») težkega primera kaznivega dejanja spolnega prisiljenja (Nemčija)</i>	131
3.3.2.2	<i>Posilstvo kot relativno široko zastavljena kvalificirana oblika kaznivega dejanja spolnega prisiljenja (večina evropskih držav)</i>	136
3.3.2.3	<i>Posilstvo kot izrazito tradicionalistično razlagana kvalificirana oblika kaznivega dejanja spolnega prisiljenja (primer Slovenije in Švice)</i>	140
3.3.3	Prisilitveno ravnanje	144
3.3.3.1	<i>Nasilje, včasih imenovano tudi sila</i>	146
3.3.3.1.1	<i>Kratko o razvoju pojma nasilje v spolnem kazenskem pravu</i>	146
3.3.3.1.2	<i>Sodobne razlage pojma nasilje kot prisilitvenega ravnanja</i>	148
3.3.3.2	<i>Grožnja</i>	159
3.3.3.3	<i>Nekatere druge oblike prisilitvenega ravnanja</i>	165

3.3.3.3.1	T. i. izraba nemočnega položaja kot prisilitvena oblika spolnega prisiljenja oziroma posilstva (177/I(3). člen StGB Nemčije)	165
3.3.3.3.2	Zvijača	168
3.3.3.3.3	Presenečenje	168
3.3.3.4	<i>Posebej o diskriminatornosti prisilitvenega ravnanja in nekatere druge značilne kvalifikatorne okoliščine spolnega prisiljenja in posilstva</i>	170
3.3.3.4.1	Diskriminatornost prisilitvenega ravnanja	170
3.3.3.4.2	Posest ali raba določenega orodja, sredstva ali orožja	172
3.3.3.4.3	Posebno ponižanje žrtve, surovost, grozovitost in podobne oblike izvršitve	181
3.3.3.4.4	Skupinska izvršitev	191
3.3.3.4.5	Žrtev polnoletna, a na poseben način nemočna	202
3.3.3.4.6	Očitno stanje storilca pod vplivom opojnih snovi	203
3.3.3.4.7	Stik z žrtvijo vzpostavljen z uporabo telekomunikacijske mreže za razpošiljanje sporočil nedoločenemu krogu naslovnikov	204
3.3.3.5	<i>O privilegatornih okoliščinah spolnega prisiljenja in posilstva</i>	205
3.3.3.5.1	Splošno	205
3.3.3.5.2	Grožnja, o žrtvi ali njenih bližnjih odkriti, »kar bi škodovalo njeni ali njihovi časti ali dobremu imenu«	206
3.3.4	<i>Spolno ravnanje posilstva</i>	206
3.3.4.1	<i>Spolno občevanje</i>	206
3.3.4.2	<i>S spolnim občevanjem kazenskopravno izenačeno ravnanje</i>	210
3.3.4.2.1	Prodorne spolne praktike s spolnim udom	211
3.3.4.2.2	Prodorne spolne praktike brez spolnega uda	211
3.3.5	<i>Spolno ravnanje spolnega prisiljenja, ki ni posilstvo</i>	217
3.3.6	<i>Izenačenost spolnega prisiljenja in posilstva zunaj zakonske zveze in znotraj nje</i>	224
3.3.7	<i>Kratko o dodatnih posledicah prisilitvenega ali spolnega ravnanja na zdravju žrtve, njeni telesni celovitosti in življenju</i>	226

3.3.7.1	<i>Splošno</i>	226
3.3.7.2	<i>Nosečnost</i>	228
3.3.8	Poskus	231
3.3.9	O kazenskih okvirih	236
3.4	Spolna zloraba polnoletnih nemočnih oseb	238
3.5	Različno spolno ravnanje z zlorabo položaja oziroma odvisnosti pri polnoletnih žrtvah	244
3.5.1	<i>Splošno</i>	244
3.5.2	<i>Primer zelo podrobnega kazenskopravnega urejanja (Nemčija)</i>	245
3.5.3	<i>Slovenija</i>	248
3.6	Spolno ravnanje in otrok	250
3.6.1	<i>Splošno o kazenskopravni dobrini kaznivih dejanj, ki prepovedujejo spolno ravnanje z otroki in soočenje otrok s (tujo) spolnostjo</i>	250
3.6.2	<i>Sistematika inkriminacij spolnega ravnanja z otroki in soočenja otrok s (tujo) spolnostjo v sodobnem spolnem kazenskem pravu</i>	256
3.6.3	<i>Posamezne inkriminacijske rešitve</i>	258
3.6.3.1	<i>Spolno prisiljenje in posilstvo otroka kot kvalificirana oblika</i>	258
3.6.3.2	<i>Spolno ravnanje z otrokom ob zlorabi položaja ali odvisnosti kot kvalificirana oblika</i>	261
3.6.3.3	<i>Spolna zloraba otroka kot inkriminacija zunaj razmerij kvalificiranosti</i>	265
3.6.3.4	<i>Incestno ravnanje z otrokom</i>	283
3.6.3.5	<i>Spodbujanje in omogočanje neprostitucijskega spolnega ravnanja otrok kot samostojna inkriminacija</i>	285
3.6.3.5.1	<i>Kaznivo dejanje »Spodbujanje spolnega ravnanja mladoletnih« po I. odstavku 180. člena nemškega StGB</i>	285
3.6.3.5.2	<i>Omejevanje homoseksualnega spolnega ravnanja otroka</i>	289
3.6.3.6	<i>Otroci in prostitucija</i>	291
3.6.3.7	<i>Otroci in pornografija</i>	295
3.6.3.7.1	<i>Prepovedi soočenja otroka s pornografskim gradivom</i>	295

3.6.3.7.1.1	<i>Primer podrobne zakonske ureditve v spolnem kazenskem pravu</i>	295
3.6.3.7.1.2	<i>Nekaj tipičnih problemov s sodobno tehnologijo v spolnem kazenskem pravu</i>	300
3.6.3.7.1.3	<i>Ureditev v Sloveniji in ponekod drugod</i>	305
3.6.3.7.2	<i>Prepovedi uporabe otroka za upodobitve v pornografskem gradivu</i>	307
3.6.4	Značilna doktrinarna vprašanja	313
3.6.4.1	<i>Posebej o absolutni privolitveni nesposobnosti glede spolnega ravnanja</i>	313
3.6.4.2	<i>Pozne posledice kaznivih dejanj in zastaranje</i>	321
3.6.4.3	<i>Zmota o starosti žrtve</i>	327
3.7	T. i. obprostitucijska kazniva dejanja	328
3.7.1	<i>Zloraba prostitucije</i>	329
3.7.2	<i>Trgovanje z ljudmi za namene spolnega izkoriščanja</i> ...	341
3.8	Ostala kazniva dejanja sodobnega spolnega kazenskega prava	345
3.8.1	<i>Pornografija z nasilnimi dejavnostmi, pornografija človeškega ravnanja z živalmi, pornografija s človeškimi izločki</i>	345
3.8.2	<i>Nekatere druge inkriminacije pornografije</i>	348
3.8.3	<i>Ekshibicionizem</i>	350
3.8.4	<i>Povzročanje javnega zgražanja s spolnim ravnanjem</i> ...	351
3.8.5	<i>Incest</i>	354
3.8.6	<i>Posebne inkriminacije spolnega nadlegovanja na delovnem mestu in v podobnih okoliščinah</i>	356
3.9	Nekaj posebnih vprašanj kazenskega pregona	357
3.9.1	<i>Posebni pogoji za kazenski pregon</i>	357
3.9.2	<i>Posebne določbe o krajevni veljavnosti kazenskega prava za nekatera spolna kazniva dejanja, izvršena v tujini</i>	361
4	MEDNARODNOPRAVNI VIDIKI SPOLNEGA KAZENSKEGA PRAVA (<i>Sabina Zgaga, dr. Damjan Korošec</i>)	363
4.1	Evropska unija	363
4.1.1	<i>Primarni pravni viri</i>	364

4.1.2	Sekundarni pravni viri	367
4.1.2.1	Trgovanje z ljudmi (za spolno izkoriščanje)	367
4.1.2.2	Posebna zaščita otrok	378
4.2	Svet Evrope	385
4.2.1	Trgovanje z ljudmi za namene spolnega izkoriščanja ...	386
4.2.2	Zaščita spolne nedotakljivosti žensk in otrok	399
4.2.3	Mediji s pornografsko vsebino	405
4.3	Organizacija združenih narodov	408
4.3.1	Splošni univerzalni dokumenti	409
4.3.2	Specialni univerzalni pravni akti	410
4.3.2.1	Trgovanje z ljudmi za spolno izkoriščanje	410
4.3.2.2	Posebna zaščita otrok	424
4.4	Sklepno o Sloveniji in mednarodnopravni ureditvi spolnega kazenskega prava	429
5	SLOVENIJA V SVETU SPOLNEGA KAZENSKEGA PRAVA	433
	LITERATURA	447
	PRAVNI VIRI	447
	Literatura	447
	Pravni viri	454
	<i>Evropska Unija</i>	454
	Svet Evrope	455
	<i>Organizacija združenih narodov</i>	456
	Priloga: A)	459
	Priloga: B)	466
	Stvarno kazalo	475